

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
ALYTAUS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: Kauno g. 69, LT-62107 Alytus, tel. (8 315) 56 734, faks. 8 7066 2000, el.p. alytaus.skyrius@aaa.am.lt,
<http://gamta.lt>.

UAB „GJ Magma“	2015-01-23	Nr. (15.1)-A4-614
Kultūros paveldo departamento	į 2015-01-12	Gautą prašymą
Alytaus teritoriniam padaliniui		
Lazdijų rajono savivaldybės administracijai		
Alytaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo		
valdybos Lazdijų priešgaisrinei gelbėjimo		
tarnybai		
Alytaus visuomenės sveikatos centro Lazdijų		
skyriui		

**ATRANKOS IŠVADA
DĖL LOPIŠKIŲ SMĖLIO TELKINIO NAUJO PLOTO
(APIE 7.21 HA) NAUDOJIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO**

- 1. Informaciją pateikė.** UAB „GJ Magma“ Vaivevučio g. 18, Vilnius, tel. 8 5 2318178, faks. 8 5 2784455, el.p.: gjmagma@gmail.com
- 2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas.** UAB „Parama“, Gardino g. 30 Alytus. Tel. 8 315 74640, faks. 8 315 52335, el.p.: info@alytausparama.lt
- 3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas.** Lopiškių smėlio telkinio naujo ploto naudojimas.
- 4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta.** Lopiškių k., Šeštokų sen., Lazdijų raj.
- 5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas.** Planuojamas naudoti (vertinamas) Lopiškių smėlio telkinio naujas plotas (apie 7.21 ha) yra šiaurinės vakarinėje Lazdijų rajono dalyje, Šeštokų seniūnijoje, Lopiškių kaime, apie 9,8 km į šiaurės vakarus nuo Lazdijų centro, 4,6 km į pietus nuo Šeštokų geležinkelio stoties, 3,2 km į šiaurę nuo Rudaminos miestelio bažnyčios, 2,4 km į pietvakarius nuo Naujoji Kirsna miestelio, tarp Mikniškių ir Lopiškių kaimų. Šiame telkinyje Lietuvos geologijos tarnybos direktoriaus 2014-10-27 įsakymu Nr. 1 – 154 patvirtinta 929 tūkst. m³ naudingųjų išteklių 7.21 ha plote. Vertinamas plotas patenka į vieną žemės sklypą, kurį valdo UAB „Parama“ (kadastrinis žemės sklypo nr. 5943/0010:282). Pagrindinė žemės sklypo naudojimo paskirtis yra žemės ūkio, kuri bus keičiama į kitą (naudojimo būdas – naudingųjų iškasenų teritorijos). Telkinio dangą sudaro augalinis ir priemolio sluoksniai. Priemolis paplitęs telkinio šiaurinėje, šiaurės vakarinėje, vakarinėje, pietvakarinėje ir pietrytinėje dalyse. Augalinio sluoksnio storis kinta nuo 0,2 iki 0,4 m, vidutiniškai sudaro 0,3 m. Mineralinė inertinė danga išplitusi beveik pusėje telkinio, o jos storis kinta nuo 0,0 iki 2,5 m, vidutiniškai sudaro 1,5 m. Visos dangos storis kinta nuo 0,3 iki 2,8 m, vidutiniškai visame telkinyje sudaro 1,1 m. Telkinyje bergždas aptiktas dvejuose gręžiniuose, kurie yra telkinio šiaurės rytiniame pakraštyje. Bergždas į naudingų išteklių kiekį neįtrauktas, jis apskaičiuotas atskirai. Bergždo storis kinta nuo 1,3 iki 3,3 m. Naudingąjį sluoksnį sudaro fluvioglacialinės smėlio nuogulos. Žvyro lėšiai aptinkami tikrai pavieniais atvejais ir atskiro geologinio kūno nesudaro. Didžiausi naudingo klodo storiai, siekiantys 24,5 m, aptinkami centrinėje telkinio dalyje. Judant nuo gūbrio į visas puses link telkinio periferijos, naudingojo klodo storis plonėja. Dažniausiai naudingojo klodo storis gręžiniuose kinta 13,0-21,0 m intervale. Bendras naudingojo klodo storis kinta nuo 8,2 iki 24,5 m, vidutiniškai sudaro 12,9 m. Didžioji

naudingojo klodo dalis slūgso aukščiau gruntinio vandens lygio. Sauso naudingo klodo storiai dažniausiai viršija 16,0 m. Didžiausi sauso klodo storiai aptinkami centrinėje telkinio dalyje. Telkinio aslą sudaro tas pats klodo apačios smėlis, kuris yra apvandenintas ir slūgso giliau išteklių apskaičiavimo kontūro arba Grūdų posvitės moreninis priemolis. Į naudingąjį klodą jungta tikrai 3 m apvandeninto smėlio, nes smulkios jo atmainos ekskavatoriumi iš giliau neiškasamos. Todėl apvandeninto naudingo klodo storis kinta nuo 0,0 iki 3,0 ir vidutiniškai sudaro 1.8 m. Pats vertinamo ploto paviršius yra stambi kalva, kurioje yra apleista pieva.

Pagal nagrinėjamo ploto pietrytinį pakraštį, už 33 m ir toliau, teka Krokšliaravio upelis.

Pagal LST 1331:2002 lt standarto reikalavimus Lopiškių smėlio telkinio naudingąjį sluoksnį galima naudoti kaip žaliavą visiems automobilių keliams, gatvėms, žemės sankasoms, oro uostams, įvairios paskirties aikštelėms, pėsčiųjų takams.

Planuojamas metinės smėlio gavybos apimtys siekia 30 tūkst. m³/metus. Esant tokioms kasimo apimtims, visas planuojamas naudoti plotas bus iškastas ir rekultivuotas apytiksliai per 30 metų. Produkcijai iš kasavietės išvežti, karjere nereikės papildomai tiesti kelių. Bus naudojamasi jau sukurta kelių infrastruktūra. Dulkėtumo sumažinimui, išvežimo žvyrkelio ruožas (100 m) palei Mikšniškių kaimo sodybas sausros metu bus laistomas, prieš įsiliejant į rajoninį asfaltuotą plentą Nr. 2506 (Rudamina – Šeštokai). Taip pat sunkvežimių kėbulai bus dengiami tentais, kad nesusidarytų papildomo dulkėtumo pervežimo metu.

Visi karjere dirbsiantys taršos šaltiniai bus mobilūs. Karjere beveik visą laiką dirbs du - trys mechanizmai.

Prieš pradėdant gavybos darbus, dirvožemis bus nuimamas buldozeriu ir sustumiamas į pylimus, kurie bus formuojami išorinėse telkinio dalyse, palei išteklių apskaičiavimo kontūrą. Nuėmus dirvožemio sluoksnį bus nukasami kiti dangos gruntai, kurių vidutinis storis karjere sudarys per 0,8 m. Nuodangos darbai pasiskirstys per pirmuosius telkinio kasybos metus. Dangos gruntų pervežimai bus vykdomi tik karjero viduje. Gruntai bus sandėliuojami laikinuose pylimuose, o vėliau panaudojami karjero rekultivacijai. Visa danga bus nuimama palaipsniui. Karjero nuodangos darbai užtruks apie 7 metus. Nuėmus dangos sluoksnį, pagrindė krautuvu iš klodo bus kasamas smėlis ir kraunamas tiesiai į sunkvežimius, kadangi beveik visa žaliava yra sausa. Dirvožemio sluoksnis, prieš atidengiant klodą yra nuvalomas ir susandėliuojamas pylimuose bei apsėjamas žolių mišiniu. Tai apsaugos jį nuo taršos ir defliacijos. Kasyba karjere planuojama vykdyti per visus metus, kadangi didžioji klodo dalis yra sausa. Klodo apačioje esantis apvandenintas klodas bus kasamas šiltuoju metų laiku (skaičiavimuose imamos 173 darbo pamainos). Iš apvandeninto klodo iškasta žaliava bus pradžioje pilama į pylimus nusausesėjimui, o po to kraunama į sunkvežimius ir išvežama vartotojams. Visa naudingoji iškasena, dėl didelio klodo storio, bus kasama 3 – 4 pakopomis. Iš telkinio vidinėje dalyje sustumtų pylimų, dirvožemis bus pervežamas krautuvu į aplink karjerą formuojamus pylimus. Kasant smėlio klodą, kasybos technika dirbs jau atitverta dirvožemio pylimais. Palei karjero pakraštį, gyvenamųjų teritorijų kryptimi, bus formuojamas dirvožemio pylimas. Jis tarnaus kaip apsauginis barjeras nuo triukšmo bei vizualinės taršos, o jo aukštis sieks iki 3 m, plotis – per 12 m. Rekultivavimo principas išliks toks, kad nulėkštinus šlaitus ir išlyginus dugną, buvusio karjero vietoje bus sodinamas miškas, o sekiausias vandens baseino vietos užpilamos dangos gruntais.

Darbuotojų buitiniams poreikiams tenkinti bus įrengtas biotualetas. Planuojamas naudoti plotas nepatenka į gamtinio karkaso teritoriją, kitas saugomas teritorijas. Artimiausias į kultūros vertybių registrą įtrauktas objektas yra į pietus už 780 m, esantis piliakalnis (5307), kurio vizualinės apsaugos zonos pazonis arčiausiai priartėja 370 m. Sanitarinė apsaugos zona planuojamai ūkinei veiklai nenustatoma. Artimiausia užsienio valstybė yra Lenkija, kurios siena yra už 10,5 km į pietvakarius. Artimiausios sodybos nuo planuojamo Lopiškių smėlio telkinio nutolusios 120 m į šiaurės rytus bei 200 m į šiaurę. Kitos sodybos nutolusios dar didesniais atstumais. Apskaičiuotas mechanizmų suminis triukšmo lygis, įvertinus triukšmą mažinančias priemones (iki 3 m aukščio sustumtas dirvožemio pylimas karjero pakraštyje), artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje sieks 48,97 dB ir neviršys HN 33-2011 nustatytos maksimalios ribinės 70 dBA reikšmės. Dulkėtumo mažinimui, esant sausiems orams, produkcijos išvežimo keliai bus laistomi vandeniu. Transportuojant gruntą autosavivarčių kėbulai bus dengiami tentais, kad nesusidarytų papildomo dulkėtumo pervežimo metu.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas. Sklypas, kuriame planuojama veikla, nepatenka į saugomas ir Europos ekologinio

tinklo Natura 2000 teritorijas. Artimiausios Natura 2000 saugomos teritorijos svarbios buveinių apsaugai yra Metelių regioninis parkas, esantis 5,7 km į rytus (2.6 pav.) bei Žuvinto ežeras ir Buktos miškas, nutolę 7,1 km į šiaurę. Artimiausia Nature 2000 saugoma teritorija svarbi paukščių apsaugai yra Kalvarijos apylinkės, esančios 6 km į šiaurės vakarus bei Žuvinto, Žalčio ir Amalvo pelkės nutolusios 7,1 km į šiaurę.

6. Pastabos, pasiūlymai.

1. Apie atrankos išvadą planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas) privalo pranešti visuomenei Aplinkos ministerijos patvirtinta tvarka (AM 2005-07-15 įsakymas Nr. D1-370 "Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos patvirtinimo" su vėlesniais pakeitimais).

2. Planuojamą veiklą galima vykdyti žemės sklype, kurio naudojimo paskirtis atitinka Lietuvos Respublikos Teritorijų planavimo įstatymo (Žin., 2013, Nr. 76-3824) reikalavimus.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. Planuojama teritorija pagal Lietuvos Respublikos Kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studiją (<http://www.am.lt/VI/index.php#r/1586>) patenka į V3H2 struktūros tipą (V3- ypač raiškus, H2- vyraujančių pusiau atvirų didžiai daliai apžvelgiamų erdvių kraštovaizdis). Pagal parengtą Lietuvos Respublikos Nacionalinį kraštovaizdžio tvarkymo planą teritorija patenka į Bielėnų –Vingrėnų kalvyną, t.y. ypač saugomą šalies vizualinio estetinio potencialo arealą. Pateiktoje informacijoje atrankai nevertintas galimas poveikis kraštovaizdžiui. Tolimesnėse poveikio aplinkai vertinimo (toliau-PAV) procedūrose bus vertinamas galimas poveikis ypač raiškiam kraštovaizdžiui.

7.2 Nevertintos galimybės išžvalgyti ir planuoti naudoti gretimas, jau iškasinėtas, teritorijas, tikslu išsaugoti dar nepažeistą ir ypač raiškų kraštovaizdį arba kitas, mažiau kraštovaizdžio aspektu vertingas, teritorijas. Tolimesnėse PAV procedūrose bus vertinamos kitos mažiau vertingos išžvalgytos ir (arba) gretimos, jau pažeistos, teritorijos.

7.3 Planuojamos ūkinės veiklos vieta neatitinka Lazdijų rajono bendrojo plano sprendinių. Sklypas yra vidutinės ūkinės vertės žemių zonoje, kurioje nenurodyti naudingųjų išteklių telkiniai. Pagrindinė žemės sklypo naudojimo paskirtis - žemės ūkio.

8. Priimta atrankos išvada.

Lopiškių smėlio telkinio naujo ploto (apie 7.21 ha) naudojimui Lopiškių k., Šeštokų sen., Lazdijų raj. privalomas poveikio aplinkai vertinimas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Vadovaujantis LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 9 dalies nuostatomis, suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Alytaus skyriui, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos organizatorius, poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas ir poveikio aplinkai vertinimo subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą.

Ši atrankos išvada gali būti skundžiama Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g.2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo šio sprendimo įteikimo Jums dienos.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Alytaus skyriaus vedėja

Dalė Amšiejienė

Atrankos išvada dėl Lopiškių smėlio telkinio naujo ploto naudojimo poveikio aplinkai vertinimo

Adresatų sąrašas:

UAB „GJ Magma“
Vaidevučio g. 18
08402 Vilnius
gimagma@gmail.com

Lazdijų rajono savivaldybės administracijai
Vilniaus g. 1
67106 Lazdijai
info@lazdijai.lt

Alytaus visuomenės sveikatos centro
Lazdijų skyriui
Gėlyno g. 7
67128 Lazdijai
lazdijai@alytausvsc.sam.lt

Lazdijų priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai
Ežero g. 33
67115 Lazdijai
Lazdijai.pgt@vpgt.lt

Kultūros paveldo departamento
Alytaus teritoriniam padaliniui
Birutės g. 3A
62151 Alytus
alytus@heritage.lt